

BYANÄTSFORUM
BREDBANDSFÖRENINGAR I NÄTVERK

I samarbete med
Svenska Stadsnättsföreningen
Hela Sverige ska leva
Coompanion
LRF

2023-09-29
Byanätsforum ideell förening
c/o Carlsson Kerstell
Tvärgatan 6
784 37 BORLÄNGE
mikael@byanatsforum.se

PTS dnr: 15-7200
Handläggare: Emma Nörler Trautman
marknadsreglering@pts.se

INHÄMTANDE AV SYNPUNKTER PÅ UTKAST TILL MARKNADSANALYS

Byanätsforum ideell förening (Byanätsforum) är en intresseorganisation för Sveriges bredbandsföreningar. Våra 150-tal medlemmar verkar främst på landsbygden och äger bredbandsnät med sammanlagt 45.000 anslutningar.

Byanätsforum tar tillfället i akt att besvara dessa frågor även om vi inte ingår i den krets som fått dom tillsända.

Fråga 1 – Avgränsning av slutkundsmarknaden, olika tekniker

Mellan bredbandstjänster via mobila nät och bredbandstjänster över fiber- och kabel-tv-nät förekommer det väsentliga skillnader vad gäller faktorer som påverkar tjänsternas kvalitet och kapacitet. Bredbandstjänster som erbjuds via mobila nät ingår därför inte på de relevanta slutkundsmarknaderna.

a) Delar ni PTS bedömning att bredbandstjänster som erbjuds via vi mobila nät inte ingår på den relevanta produktmarknaden på slutkundsnivå? Motivera gärna varför.

b) Om nej, beskriv varför.

Nej, Byanätsforum delar inte PTS bedömning.

Byanätsforum konstaterar att det i marknadsanalysen anges att ”PTS gör även bedömningen att kapaciteten i mobilnäten under den kommande regleringsperioden inte kommer att räcka till för att tillgodose databehoven hos en stor andel typiska slutanvändare. Enligt PTS bedömning uppfattar huvuddelen av slutanvändare inte produkterna som utbytbara vid rådande prisnivåer.” Vi delar er bedömning att den tekniska kapaciteten i mobilnäten inte kommer att räcka för att tillgodose databehoven hos de flesta användare. Vi delar dock inte bedömningen att slutanvändarna i så stor utsträckning är medvetna om detta.

Mobiloperatörerna marknadsför ju framförallt 5G som att det möjliggör höga surfhastigheter för användare som inte vill eller kan ansluta sig till fiber. Detta gör att det finns en konkurrens mellan teknikerna som PTS väljer att bortse ifrån – detta anser vi vara djupt olyckligt!

Fråga 2 – Avgränsning av slutkundsmarknad, uppdelning mellan en- och flerfamiljshus

Förutsättningarna för att förhandla om priser samt skillnaderna i faktiska slutkundspriser är så pass väsentliga att bredbandstjänster levererade över fibernät till enfamiljshus respektive till fiber- eller kabel-tv-nät till flerfamiljshus utgör olika produktmarknader på slutkundsnivå. Slutkundsmarknaden består därför av två olika relevanta produktmarknader,

kansliet@byanatsforum.se

010-641 10 28
www.byanatsforum.se

twitter.com/byanatsforum
facebook.com/byanatsforum

”Frågor om dagens och framtidens utmaningar på konnektivetsområdet”

- En för bredbandstjänster till enfamiljshus, och
- En för bredbandstjänster till flerfamiljshus.

a) Delar ni PTS bedömning att det finns skäl att avgränsa olika produktmarknader på slutkundsnivå? Motivera gärna.

b) Om nej, beskriv varför.

Nej, Byanätsforum delar inte PTS bedömning.

Från Byanätsforums sida vill vi först kommentera den analys PTS gör att bredbandsföreningarnas nät uteslutande ”används för att tillhandahålla elektroniska kommunikationstjänster åt föreningarnas medlemmar”. Detta är möjligen korrekt för många bredbandsföreningar men absolut inte för samtliga och möjligen inte ens för flertalet. Bland våra medlemmar finns allt från villaföreningar i förorter till små byalag på landsbygden vilka ofta har ett gruppanslutningsavtal eller öppen fiber från en KO. Men där finns även stora föreningar som har egen utrustning och distribuerar internettjänst till sina medlemmar på bulk. Vidare förekommer på många håll svartfiberförsäljning till mobiloperatörer och andra kunder även i både små och stora bredbandsföreningars nät. Härvidlag vill vi göra gällande att PTS alltför enkelt klumpar ihop alla bredbandsföreningar i samma korg och att analysen därmed är alltför grund.

För att återgå till den egentliga frågan så ser vi även bland flerfamiljshus en stor variation på lösningar med både öppna lösningar och gruppanslutningsavtal. Vi ser också exempel på fastighetsägare som prioriterar hög kickback framför låga kostnader för sina hyresgäster. Som hyresgäst är det ju helt omöjligt att välja annan leverantör än den fastighetsägaren tecknat avtal med så att säga att det är en fungerande marknad anser vi vara långsökt.

Fråga 3 – Avgränsning av relevant grossistmarknad

Mot bakgrund av skillnader som föreligger vad avser förekomsten av kommersiellt utbud av lokalt tillträde, produktutformning, lönsambet och prissättning, gör PTS bedömningen att det finns sådana skillnader i konkurrenssituation att det finns skäl att avgränsa olika relevanta produktmarknader även på grossistnivå, nämligen

- Lokalt tillträde till fibernät som ansluter enfamiljshus (1-2 hushåll), och
- Lokalt tillträde till fibernät som ansluter flerfamiljshus (bostadshus med mer än två lägenheter).

a) Delar ni PTS bedömning att det finns skäl att avgränsa olika produktmarknader på grossistnivå?

b) Delar ni bedömningen att gränsdragningen är ändamålsenlig? Om inte, beskriv hur en gräns enligt er uppfattning bör dras och varför.

Nej, Byanätsforum delar inte PTS bedömning. Av ovanstående svar framgår att Byanätsforum anser att en- och flerfamiljshus bör betraktas som en marknad alternativt behandlas lika vid en eventuell reglering.

Idag kan kunder nås på flera sätt. Så kallat svartfibertillträde har länge varit en etablerad metod men tack vare den tekniska utvecklingen är det idag också möjligt att nå slutkunderna med så kallat virtuellt tillträde, som i stor utsträckning bedöms vara likvärdigt. Det är av stor vikt att PTS tydliggör båda metodernas möjlighet att på ett likvärdigt sätt nå kunden. Byanätsforum motsäger sig inte PTS tankar kring att förenkla tillträde till enfamiljshus. Myndigheten bör tydliggöra att virtuellt tillträde kan likställas med svartfibertillträde för att skapa likvärdiga förutsättningar för marknadens olika aktörer utan att skapa fördyrande åtgärder och merarbete.

Fråga 4 – Avgränsning av geografisk marknad, lokalt tillträde till enfamiljshus

a) Delar ni PTS bedömning att den geografiska marknaden omfattar respektive nätägares nät (som ansluter enfamiljshus)?

b) Om ni inte håller med, förklara varför och hur ni anser att den geografiska marknaden bör avgränsas?

Byanätsforum delar PTS bedömning om att den geografiska marknaden omfattar respektive nätägares nät med tillägget att även flerfamiljshus bör omfattas.

Fråga 5 – Avgränsning av geografisk marknad, lokalt tillträde till flerfamiljshus

- Delar ni PTS bedömning att den geografiska marknaden omfattar respektive nätägares nät (som ansluter flerfamiljshus)?
- Finns det enligt er uppfattning ytterligare omständigheter som stödjer slutsatsen att marknaden är nätbaserad?
- Om ni inte håller med, förklara varför och hur ni anser att den geografiska marknaden bör avgränsas?

Byanätsforum delar PTS bedömning om att den geografiska marknaden omfattar respektive nätägares nät med det avgörande tillägget att även flerfamiljshus bör omfattas.

Fråga 6 – Trekriterietestet, lokalt tillträde till enfamiljshus

Marknaderna för lokalt tillträde till enfamiljshus har sådana särdrag att det är motiverat att införa skyldigheter för företag som har betydande marknadsinflytande. Detta beror främst på avsaknaden av infrastrukturkonkurrens i kombination med avsaknad av tillgång till grossisttillträde som ger grossistkunderna reella möjligheter att konkurrera effektivt. Trekriterietestet är således uppfyllt.

- Delar ni PTS bedömning att marknaderna för lokalt tillträde till enfamiljshus har sådana särdrag att det generellt sett finns ett regleringsbehov? Motivera gärna varför.
- Om ni inte delar PTS bedömning, vänligen förklara varför.
- Stämmer PTS bedömning att det generellt saknas kommersiell tillgång till lokalt tillträde (från andra än Telia, som i nuläget är reglerat)? Om inte vänligen förklara. Ange särskilt om detta avser en specifikt nät/nätägare.

Eftersom Byanätsforum ovan anger att marknadsanalysen är alltför grund och behöver göras om eller kompletteras så finner vi inte att det finns underlag nog för att göra Trekriterietestet.

Fråga 7 – Trekriterietestet, lokalt tillträde till flerfamiljshus

Övergripande strukturer och egenskaper på marknaderna för lokalt tillträde till flerfamiljshus i Sverige innebär att marknaderna inte kan anses ha sådana särdrag att det är motiverat att ålägga skyldigheter i syfte att motverka konkurrensproblem. Främst beror detta på tillgången på kommersiellt lokalt tillträde och fastighetsägarnas starka ställning. Trekriterietestet är således inte uppfyllt.

- Delar ni PTS bedömning att marknaderna för lokalt tillträde till flerfamiljshus har sådana särdrag att det saknas regleringsbehov? Motivera gärna varför.
- Finns det ytterligare omständigheter som stödjer denna slutsats?
- Om inte, förklara varför reglering behövs. Ange särskilt om detta avser en specifikt nät/nätägare.

Eftersom Byanätsforum ovan anger att marknadsanalysen är alltför grund och behöver göras om eller kompletteras så finner vi inte att det finns underlag nog för att göra Trekriterietestet. Se vidare svaret på fråga två ovan.

Fråga 8 – Betydande marknadsmakt

Vilka omständigheter kan enligt er uppfattning tala för eller emot att nätägare har, eller kan utöva, betydande marknadsinflytande på sin egen marknad för lokalt tillträde till fibernät till enfamiljshus?

Byanätsforum anser att om analysen endast omfattar fibernät (till såväl en- som flerfamiljshus) så finns det omständigheter som talar för att en nätägare kan utöva ett betydande marknadsinflytande. Våra medlemmar stöter tid till annan på aktörer som motarbetar dem genom att antingen neka tillträde eller ta ohemult höga avgifter. En reglering av något slag behöver därför ta hänsyn även till tillträde till fibernät för access till lokala nät.

Byanätsforum anser vidare att den utveckling av mobila lösningar som beskrivs i svaret på fråga ett bör påverka bedömningen av huruvida en aktör kan utöva betydande marknadsinflytande.

”Frågor om dagens och framtidens utmaningar på konnektivetsområdet”

Fråga 9 – Skyldigheter

Om ni delar PTS bedömning avseende regleringsbehov på marknaderna för lokalt tillträde till enfamiljsbus,

a) Har ni någon uppfattning vilken typ av grossisttillträde som bör åläggas (t.ex. lokalt fysiskt och/eller virtuellt (VULA), annan skyldighet)?

b) Förklara om detta gäller generellt eller på nätmarknader av olika typ och storlek.

Sammanfattningsvis bedömer Byanätsforum att virtuellt tillträde bedöms skapa likvärdiga förutsättningar för operatören att nå slutkunden på samma sätt som fysiskt tillträde men utan att på samma sätt skapa onödiga kostnader eller merarbete för nätägare.

Byanätsforum anser därför att det är avgörande för en fortsatt utveckling av grossistmarknaden för bredbandstjänster att virtuellt tillträde likställs fysiskt tillträde.